

ขทิวรณียเรวตตเถร วตถุ ๗

“คาเม วาติ อิมั ธมฺมเทศนั สตุถา เขตวเน วิหรนุโต
ขทิวรณียเรวตตเถร อารพภ กเถสิ ๗

พระสารีบุตรชวนพี่น้องบวช

(หน้า ๗๔-๗๖ อายสุมมา หิ สารีปุตุโต – ปุณปี ตเถว อกาลิ)

อายสุมมา หิ สารีปุตุโต สตุตาสีตติโกฏิธัน ปหาย ปพพชิต
วา “จาลา, อุปจาลา, สีสุปจาลาติ ติสฺโส ภคินิโย “จุนุโท,
อุปเสโนติ อิเม เทว ภาคโร ปพพาเชสิ ๗ เรวตกุมารโ เอโก ว
เคเห อวสิฏฺโฐ ๗ อถสฺส มาตา จินฺเตสิ “มม ปุตุโต
อุปติสฺโส เอตตํ ธัน ปหาย ปพพชิตวา ติสฺโส ภคินิโย เทว
จ ภาคโร ปพพาเชสิ, เรวโต เอโกว อวสิฏฺโฐ; สเจ อิมปิ
ปพพาเชสฺสติ, เอตตํ โน ธัน นสฺสิสฺสติ, กุลวฺโส ปจฉิขชิสฺสติ;
ทหฺรกาเลเยว นั มฺรวาเสน พนฺธิสฺสามีติ ๗ สารีปุตุตตเถโรปิ
ปฏิกจเจว ภิกขุ อาณาเปสิ “สเจ อาวุโส เรวโต ปพพชิตุกาโม
อาคจฺฉติ, อาคตมตฺตเมว นั ปพพาเชยฺยาถ; มม มาตาปีตโร
มิจฺฉาทิฏฺฐิจกา, กิณฺเตหิ อาปุจฺฉิตฺเทหิ, อหเมว ตสฺส มาตา จ
ปีตา จาติ ๗ มาตาปีสฺส เรวตกุมารั สตุตวสฺสติกเมว มฺรพฺนฺธเนน
พนฺธิตูกามา สมชาติเก กุเล กุมาริกั วาเรตฺวา ทิวสั ววตฺถเปตฺวา
กุมารั มณฺเฑตฺวา ปสาเรตฺวา มหตา ปรีวาเรน สทุธี อาทาย
กุมาริกาย ฌาติมฺร อคมาสิ ๗ อถ เนสั กตมจฺคลานั ทฺวินฺนปิ
ฌาตเกสุ สนฺนิปฺติเตสุ, อุทกปาตียิ หตฺเถ โอตฺวาเรตฺวา มจฺคลานิ
วตฺวา กุมาริกาย วุฑฺฒิ อากงฺขมานา ฌาตกา “ตว อยฺยิกาย

ทิฏฐธมมัม ปสฺส, อยฺยิกา วีย จิรํ ชีว อมฺมาติ อาหํสุ ฯ
 เรวตกุมารโ “โก นุ โข อิมิสฺสา อยฺยิกาย ทิฏฐธมฺโมติ
 จินฺเตตฺวา “กตฺรา อิมิสฺสา อยฺยิกาติ ปุจฺฉิ ฯ อถ นํ อาหํสุ
 “ตาท กิ น ปสฺสตี อิมํ วิสฺวสฺสสฺตีกํ ขณฺททนฺตํ ปลิตเกสํ
 วลิตตจํ ติลกาหตคตฺตํ โคปานสิวงฺกํ, เอสา เอติสฺสา อยฺยิกาติ ฯ
 “กิ ปน อยฺปิ เอวรฺูปา ภวิสฺสตีติ ฯ “สเจ ชีวิสฺสตี, ภวิสฺสตี
 ตาตาติ ฯ โส จินฺเตสิ “เอวรฺูปี นาม สรีรํ ชฺราย อิมํ
 วิปฺปการํ ปาปุณฺิสฺสตี, อิทํ เม ภาตฺรา อฺุปฺติสฺเสน ทิฏฺจํ
 ภวิสฺสตี, อชฺเชว มยา ปลายิตฺวา ปพฺพชิตฺุ ฏฺณฺฐีตีติ ฯ อถ นํ
 ฅาตกา กุมาริกาย สทฺธิํ เอกยานํ อาโรเปตฺวา อาทาย
 ปกฺกมํสุ ฯ โส โถกํ คนฺตฺวา สรีริกิจจํ อปฺทิสิตฺวา “จเปถ ตาว
 ยานํ, โอตฺริตฺวา อากมิสฺสามีติ ยานา โอตฺริตฺวา เอกสฺมํ
 คุมฺเพ โถกํ ปฺปลยจํ กตฺวา อคมาสิ ฯ ปุณฺปี โถกํ คนฺตฺวา
 เตเนว อปฺเทเสน โอตฺริตฺวา อภิรฺุหิตฺวา ปุณฺปี ตเถว อกาสิ ฯ

เรวตสามเณรบรรลुพระอรหัต

(หน้า ๗๖-๗๗ อถสฺส ฅาตกา - อชฺมุคฺคํ คนฺหาหีติ)

อถสฺส ฅาตกา “อทฺธา อิมิสฺส อฏฺฐานานิ วตฺตนฺตีติ
 สลฺลกฺเขตฺวา นาติทพฺหํ อารกฺขํ กรีสุ ฯ โส ปุณฺปี โถกํ คนฺตฺวา
 เตเนว อปฺเทเสน โอตฺริตฺวา “ตุมฺเห ปาเชนฺตา ปฺรโต คจฺฉถ,
 มยํ ปจฺฉโต สณฺิกํ อากมิสฺสามาติ วตฺวา โอตฺริตฺวา คุมฺพาภิมุโข
 อโหสิ ฯ ฅาตกาปฺสฺส “ปจฺฉโต อากมิสฺสตีติ สลฺยถาย ยานํ
 ปาเชนฺตา อคมํสุ ฯ โสปี ตโต ปลายิตฺวา, เอกสฺมํ ปฺเทเส

ตีสมตฺตา ภิกขุ วสนฺติ, เตสํ สนฺตีกํ คนฺตฺวา วนฺทิตฺวา อาห
 “ปพฺพาเชถ มํ ฆนฺเตติ ฯ “อาวุโส ตฺวํ สพฺพาลงฺการปฺปฎฺติมณฺฑลิตฺ
 , มยํ เต ราชปฺตฺตภาวํ วา อมจฺจปฺตฺตภาวํ วา น ชานาม,
 กถํ ตํ ปพฺพาเชสฺสามาติ ฯ “ตฺมุเห มํ ฆนฺเต น ชานาถาติ ฯ “น
 ชานามาวิโสติ ฯ “อหํ อุปติสฺสสฺส กนิฏฺฐภาติโกติ ฯ “โก เอส
 อุปติสฺโส นามาติ ฯ “ฆนฺเต ฆทฺนฺตา มม ภาตฺรํ ‘สาร์ปฺตฺโตติ
 วทฺนฺติ, ตสฺมา ‘อุปติสฺโสติ วุตฺเต, น ชานนฺตฺติติ ฯ “กํ ปน
 สาร์ปฺตฺตตฺเถรสฺส กนิฏฺฐภาติโกติ ฯ “อาม ฆนฺเตติ ฯ “เตนหิ
 เอหิ, ภาตฺรา เต อนฺนุณฺดาตเมวาทิ วตฺวา ตสฺส อภรณานิ
 โอมุณฺจาเปตฺวา เอกมฺนฺเต จปาเปตฺวา ตํ ปพฺพาเชตฺวา เถรสฺส
 สาสนํ ปหิณฺตีสุ ฯ เถโร ตํ สุตฺวา ฆควโต อาโรเจสิ “ฆนฺเต
 ‘อารณฺณภิกขุหิ กิร เรวโต ปพฺพาชิตฺติ สาสนํ ปหิณฺตีสุ,
 คนฺตฺวา ตํ ปสฺสิตฺวา อากมิตฺสามีติ ฯ สตฺถา “อธิวาทฺสเอหิ ตาว
 สาร์ปฺตฺตาติ คนฺตุํ นาทาสิ ฯ เถโร ปฺน กติปาหจฺจเยน สตฺถารํ
 อาปฺจุจฺฉิ ฯ สตฺถา “อธิวาทฺสเอหิ ตาว สาร์ปฺตฺต, มยํปิ คมิตฺสามาติ
 เนว คนฺตุํ อทาสิ ฯ

สามเณโรปิ “สจฺहां อิทฺ วสิสฺสามิ, ฌาตกา มํ อนฺุพฺนฺธิตฺวา
 ปกฺโกสาเปสฺสนฺตฺติติ เตสํ ภิกขุณฺํ สนฺติกา ยาว อรหฺตฺตา
 กมฺมฏฺฐจฺฉานํ อุกฺคณฺหิตฺวา ปตฺตจิวฺรมาทาย จาริกญฺจรมานो ตโต
 ตีสโยชนิกญฺจจฺฉานเ ชทฺริวณฺํ คนฺตฺวา อนฺุโตวสุเสเยว เตมาสพฺภนฺตเร
 สห ปฏฺติสมฺภิทาหิ อรหฺตฺตํ ปาปฺุจฺฉิ ฯ เถโรปิ ปวาเรตฺวา สตฺถารํ
 ปฺน ตตฺถ คมฺนฺตฺถาย อาปฺจุจฺฉิ ฯ สตฺถา “มยํปิ คมิตฺสาม สาร์ปฺตฺตา
 ति ปญฺจหิ ภิกขุสฺเตหิ สทฺธี นิกฺขมิ ฯ โถกํ คตกาเล อานนฺทตฺเถ

โร เทวธาปเถ จตฺวา สตฺถาริ อาท “ภนฺเต เรวตสฺส สนฺติกั
 คมนมคฺเคสุ อัยฺ ปริหารปโถ สฺนุจโยชนิกอ มนุสฺสาวาโส, อัยฺ
 อุชฺหมคฺโค ตีสโยชนิกอ อมนุสฺสปรคฺคหิตฺ; กตเรน คจฺจามาติ ฯ
 “สึวลี ปน อานนฺท อมฺเหหิ สทุธิ อากโธติ ฯ “อาม ภนฺเตติ ฯ
 “สเจ สึวลี อากโธ, อุชฺหมคฺคเมว คณฺหาหิตฺิ ฯ

พวงภิกษุอาศัยบุญของพระสึวลีเถระ

(หน้า ๗๗-๗๙ สุตฺถา กิร “อหํ - ขาทิตฺวา นิสึทิสฺสุ)

สฺตฺถา กิร “อหํ ตุมฺหากํ ยาคุภตฺตํ อุปฺปาเทสฺสามิ, อุ
 ชฺหมคฺคํ คณฺหาติ อวตฺวา “เตสํ เตสํ ชนानํ ปุณฺณสฺส วิปาก
 ทานญฺจานํ เอตฺนฺติ ฌตฺวา “สเจ สึวลี อากโธ, อุชฺหมคฺคํ คณฺหา
 หิตฺิ อาท ฯ สตฺถริ ปน ตํ มคฺคํ ปฏฺิปนฺเน, เทวตา “อมฺหากํ
 อยฺยสฺส สึวลิตฺเถรสฺส สกฺกาโร กริสฺสามาติ จินฺเตตฺวา เอเกกโยชเน
 วิหารเ กาเรตฺวา เอกโยชนโธ อุทฺธํ คนฺตุ อทตฺวา ปาโธว อุจฺจาย
 ทิพฺพานิ ยาคุอาทินิ คเหตฺวา “อมฺหากํ อโยโย สึวลิตฺเถโร กหํ นิ
 สินฺโนติ วิจฺรนฺติ ฯ เถโร อตฺตโน อภิหฺมํ พุทฺธปฺปมุขสฺส
 ภิกฺขุสงฺฆสฺส ทาเปสิ ฯ เอวํ สตฺถา สปริวารอ ตีสโยชนิกํ กนฺ
 ตารํ สึวลิตฺเถรสฺสเว ปุณฺณํ อนุกฺวมาโน อคฺมาสิ ฯ เรวตตฺเถโรปี
 สตฺถุ อากมนํ ฌตฺวา ภควโธ คนฺธกฺฎฺฐิ มาเปตฺวา ปณฺจ กุญฺจา
 รสตานิ ปณฺจ จงฺกมนสตานิ ปณฺจ รตฺติญฺจานทิวาญฺจานสตานิ จ
 มาเปสิ ฯ สตฺถา ตสฺส สนฺติเก มาสมตฺตเมว วสิ ฯ ตสฺมึ
 วสฺมานปี สึวลิตฺเถรสฺสเว ปุณฺณํ อนุกฺว วิ ฯ

ตตฺถ ปน เทว มหฺลลภิกฺขุ สตฺถุ ขทิวรณํ ปวิสฺนกาเล

เอวํ จินตยีสํ “อัยํ ภิกขุ เอตตํ นวกมํ กโรนโต ก็ สกขิสสตี
 สมณธมํ กาคํ, สตุธา ‘สาริปุตตสฺส กนิฏฺโฐติ มุโขโลกนิกจํ
 กโรนโต เอวรุปสฺส นวกมมิกสฺส สนตํ อาคโตติ ฯ สตุธาปี
 ตํ ทิวสํ ปจฺจุสกาเล โลกํ โอโโลเกนโต เต ภิกขุ ทิสฺวา เตสํ
 จิตฺตวารี อญฺญาสิ; ตสฺมา ตตฺถ มาสมตฺตํ วสฺติว นิกขมนทิวเส,
 ยถา เต ภิกขุ อตฺตโน เตลนาพิณฺจ อุทกตุมฺพณฺจ อุปาหนา จ
 ปมฺมุสฺสนฺติ; ตถา อธิฏฺฐทิตฺวา นิกขมนโต วิหารุปรจารโต พหิ
 นิกขนตกาเล อิทฺธี วิสฺสชฺเชสิ ฯ อถ เต ภิกขุ “มยา อิทฺถจิทฺถจ
 ปมฺมุจฺจ, มยาปี ปมฺมุจฺจฺจฺจ อุมปิ นินฺวตฺติว ตํ จานํ
 อสฺสลฺลเกตฺวา ขทฺิรฺรูกฺขกณฺณเกหิ วิชฺฌิมานา วิจฺริตฺวา เอกสฺมี
 ขทฺิรฺรูกฺเข โอลมฺพนตํ อตฺตโน ฆณฺฑกํ ทิสฺวา อาทาย ปกฺกมฺีสํ
 ฯ สตุธาปี ภิกขุสงฺฆํ อาทาย ปุณ มาสมตฺตเมว สิวฺลิตฺเตรสฺส ปุณ
 ญํ อนุภวมาโน คนฺตฺวา ปุพฺพารามํ ปาวิสิ ฯ อถ เต มหฺล
 ลกภิกขุ ปาโต ว มุขํ ไรฺวิตฺวา “อาคนฺตฺกภตฺตทายิกาย วิสาขาย
 ฆเร ยาคุํ ปิวิสฺสามาติ คนฺตฺวา ยาคุํ ปิวิตฺวา ขชฺชกํ ขาทิตฺวา นิ
 สฺตีทิสฺส ฯ

นางวิสาขาทมถึงที่อยู่ของเรวตะ

(หน้า ๗๙-๘๐ อถ เน วิสาขา - โสตาปตฺติผลาทีนิ ปาปุณฺีสํ)

อถ เน วิสาขา ปุจฺฉิ “ตุมฺเห หิ ฆนฺเต สตุถารา สทฺธิ
 เรวตฺเตรสฺส วสนฺนฺจานํ อคมิตฺถาติ ฯ “อาม อุปาสิเกติ ฯ “รมณฺีย
 ฆนฺเต เถรสฺส วสนฺนฺจานนฺติ ฯ “กุโต ตสฺส รมณฺียตา,
 เสตกณฺณกขทฺิรฺรูกฺขคหนํ เปตานํ นินฺวาสนฺนฺจานสทิสํ อุปาสิเกติ ฯ

อถยเถ เทว ทหริกขุ อาคมีสุ ฯ อุปาสิกา เตสปี ยาคุขชชกานิ
 ทตฺวา ตเถว ปุจฺฉิ ฯ เต อาหํสุ “น สกกา อุปาสิกเก วณฺเณตฺถุ,
 สฺธมฺมาเทวสภาสทิสํ อิทฺธิยา อภิสงฺขตํ วิย เถรสฺส วสฺนญฺจานนฺติ ฯ
 อุปาสิกา จินฺเตสิ “ปจฺมํ อาคตภิกขุ อถยถา วทิสฺสุ, อิเม
 อถยถา วทนฺติ; ปจฺมํ อาคตภิกขุ กิถฺจิทฺเว ปมฺมุสฺสิตฺวา
 อิทฺธิยา วิสฺสญฺจกาเล ปฏินิวัตติตฺวา คตา ภวิสฺสนฺติ, อิเม ปน
 อิทฺธิยา อภิสงฺขริตฺวา นิมฺมิตฺกาเล คตา ภวิสฺสนฺตีสฺติ อตฺตโน
 ปณฺฑิตภาเวเน เตมตฺถํ ถตฺวา “สฺตถฺ อากมนฺกาเล ปุจฺฉิสฺสามี
 ติ อญฺจาสิ ฯ ตโต มุหุตฺตสฺเสว สฺตถา ภิกขุสงฺฆมฺปรีวฺโต วิสาขาย
 เคหํ คนฺตฺวา ปณฺถตฺตาสเน นิสฺสีทิ ฯ สา พุทฺธปฺปมฺขํ ภิกขุสงฺฆํ
 สกฺกจฺจํ ปรีวีสิตฺวา ภตฺตกิจฺจาวสฺสเน สฺตถารํ วนฺทิตฺวา ปฏิปุจฺฉิ
 “ภนฺเต ตุมฺहेหิ สทฺธี คตภิกขุสุ เอกจฺเจ ‘เรวตฺตเถรสฺส
 วสฺนญฺจานํ ขทฺริคหํ อรณฺยณฺติ วทนฺติ, เอกจฺเจ ‘รมณียนฺติ
 วทนฺติ; กิณฺนุ โข เอตนฺติ ฯ ตํ สฺตฺวา สฺตถา “อุปาสิกเก คาโม
 วา โทตฺถ อรณฺยํ วา, ยสฺมี จาเน อรหนฺโต วิหฺรณฺติ, ตํ
 รมณียเมวาทิ วตฺวา อนฺุสนฺธี ฆญฺเฏตฺวา ฐมฺมํ เทเสนฺโต อิมํ
 คาถมาห

“คาเม วา ยทิวารณฺยเถ นินฺเน วา ยทิ วา ถเล
 ยตฺถ อรหนฺโต วิหฺรณฺติ, ตํ ญฺมिरามณฺยยกนฺติ ฯ

ตตฺถ “กิลฺยจาปี อรหนฺโต คามนฺเต กายวิเวกํ น ลภนฺติ,
 จิตฺตวิเวกํ ปน ลภนฺเตว; เตสํ หิ ทิพฺพปฺปฏิกฺภาคานิปิ อารมฺมณฺนา
 นิ จิตฺตํ จาเลตฺถุ น สกฺโกนฺติ; ตสฺมา คาโม วา โทตฺถ อรณฺย
 วาทินํ วา อถยตฺรํ, ยตฺถ อรหนฺโต วิหฺรณฺติ ฯ ตํ ญฺมिरามณฺย

ยกนฺตฺติ: โส ภูมิปฺปเทโส รมณฺโณเอวาทิ อตฺถโ ๖
เทศนาวสานเน พหุ โสตาปตฺติผลาทินิ ปาปฺปณฺีสุ ๖

ความเป็นไปของพระสิวลี

(หน้า ๘๐-๘๒ อปเรน สมเยน ภิกฺขุ - ปตฺตี ลภามิ ทสฺสามีติ)

อปเรน สมเยน ภิกฺขุ กถํ สมฺภูจฺจาเปสุํ “อาวุโส เกน นุ
โฆ การณฺน อายสฺมา สิวลิตฺถโร สตฺตทิวสสตฺตมาสาธิกานิ
สตฺต วสฺसानิ มาตุ กุจฺฉิยํ วสิ, เกน นิริเย ปจิ, เกน เอวํ
ลาภคฺคยสคฺคปฺปตฺโต ชาโตติ ๖ สตฺถา ตํ กถํ สุตฺวา “ภิกฺขเว
กํ กเถถาติ ปุจฺฉิตฺวา, “ภนฺเต อิทนฺนามาติ วุตฺเต, ตสฺสายสฺมโต
ปฺพพกมฺมํ กเถนฺโต อาห

“ภิกฺขเว อิตฺ อเกนวุตฺติกปฺเป วิปสฺสี ภควา โลก
อุปฺปชฺชิตฺวา เอกสฺมี สมเย ชนปทจาริกํ จริตฺวา ปิตุ นครํ
ปจฺจาคมาสิ ๖ ราชา พุทฺธปฺมุขสฺส ภิกฺขุสงฺฆสฺส อาคนฺตูกทานํ
สชฺเชตฺวา นาครานํ สาสนํ เปเสสิ “อาคนฺตฺวา มยฺหํ ทานเ
สหายกา โหนฺตฺตฺติ ๖ เต ตถา กตฺวา “รณฺณา ทินฺนทานโต
อติเรกตรํ ทสฺสามาติ สตฺถารํ นิมนฺเตตฺวา ปฺนทิวเส ทานํ
ปฏฺิยาเทตฺวา รณฺโณ สาสนํ ปหิณฺีสุ ๖ ราชา อาคนฺตฺวา เตสํ
ทานํ ทิสฺวา “อิตฺ อธิกตรํ ทสฺสามีติ ปฺนทิวเส สตฺถารํ นิมนฺเตสิ ๖
เนว ราชา นาคเร ปฺราเชตฺุ สกฺขิ, น นาครา ราชานํ ๖ นาครา
จฺญฺเจ วาเร “เสวทานิ, ยถา ‘อิมสํ ทานเ อิทนฺนาม นตฺถีติ น
สกฺกา วตฺตุํ; เอวํ ทานํ ทสฺสามาติ จินฺเตตฺวา ปฺนทิวเส ทานํ
ปฏฺิยาเทตฺวา “กิณฺนุ โฆ เอตฺถ นตฺถีติ โอลเเกนฺตา อลฺลมธฺเมว

นาททสัสสุ ๑ ปกุกมธ ปน พหุ อตฺถิ ๑ เต อลฺลมธฺสฺสตุถาย จตุ
 สฺ นคฺรทฺวาเรสุ จตฺตาริ สหสฺसानิ คาทาเปตฺวา ปหิณฺสีสุ ๑ อเถ
 โโก ชนปทมฺนุสฺโส คามโกชกัํ ปสฺสิตฺตุํ อากจฺจนฺโต อนฺตรามคฺเค
 มธฺปฏฺถลัํ ทิสฺวา มกฺจิกา ปลาเปตฺวา สาขัํ จินฺทิตฺวา สาขาทณฺฑเก
 เนว สทฺธี มธฺปฏฺถลัํ อาทาย “คามโกชกสฺส ทสฺสามีติ นคฺริ ปาวิสี ๑
 มธฺอตุถาย คโต ตัํ ทิสฺวา “อมฺโห วิภิกฺกัณฺณิยํ มธฺนฺติ ปุจฺฉิ ๑
 “น วิภิกฺกัณฺณิยํ สามีติ ๑ “หนฺท อิมํ กหาปณฺํ คเหตุวา เทหีติ ๑ โส
 จินฺเตสิ “อิทํ มธฺปฏฺถลัํ ปาทมตฺตํปี นาคุชฺติ; อัยํ ปน
 กหาปณฺํ เทติ, พหุกหาปณฺโก มณฺเณ; มยา วทฺฒฺเตตฺตุํ วฏฺฏตีติ ๑
 อถ นัํ “น เทมีติ อาท ๑ “เตนฺหิ เทว กหาปณฺเณ คณฺหาหีติ ๑
 “ทฺวีหิปี น เทมีติ ๑ เอวํ ตาว วทฺฒฺเตสิ; ยาว โส “เตนฺหิ
 อิมํ สหสฺสัํ คณฺหาหีติ ภาณฺฑิกัํ อุปเนสิ ๑ อถ นัํ โส อาท “กินฺ
 นุ ไซ ตวํ อุมฺมตฺตโก อูทาทุ กหาปณฺานัํ จปโนกาสิ น ลภฺติ;
 ปาทํปี อนคฺฆนฺตํ มธฺุ ‘สหสฺสัํ คเหตุวา เทหีติ วเทสิ, กิณฺนามेतฺน
 ติ ๑ “ชานามหิ โภ, อิมินา ปน เม กมฺมํ อตฺถิ เตเนว วทา
 มีติ ๑ “กัํ กมฺมํ สามีติ ๑ “อมฺเหหิ วิปสฺสิสฺส สฺมมาสม
 พุทฺธสฺส อฏฺฐสฺสจิสฺมณฺสตสฺสทสฺสปริวารสฺส มหาทานัํ สชฺชิตฺตํ,
 ตเตฺรกัํ อลฺลมธฺเมว นตฺถิ; ตสฺมา เอวํ คณฺหาหีติ ๑ “เอวํ สฺนฺเต
 นาทํ มูเลน ทสฺสามิ, สเจ อหํปี ทาเน ปตฺตี ลภามิ, ทสฺสามีติ
 ๑

ภิกษุชมเชยบุญของพระเรวตะ

(หน้า ๘๒-๘๔ โส คนุตวา นาครานํ - ขทิวรณียเรวตตุเถรวตฺตฺ)

โส คนุตวา นาครานํ เอตมตถํ อโรเจสิ ฯ นาครา ตสฺส สทฺธาย พลวภาวํ ฌตฺวา “สาธฺมํ ปตฺตติโก โหตุติ ปฏฺิชาณํสิ ๑ เต พุทฺธปฺปมฺจํ ภิกฺขุสงฺฆํ นิสํทาเปตฺวา ยาคฺขชฺชกํ ทตฺวา มหตํ สุวณฺณปาตํ อหฺราเปตฺวา มธฺมปฺนถํ ปิพาเปตฺวํ ๑ เตเนว มนุสฺสเสน ปณฺณการตฺถาย ทิวรโกปี อหฺนฺโ อตฺถิ ๑ โส ตํปี ทธํ ปาตฺถิย อากิริตฺวา เตน มธฺนา สนฺเทตฺวา พุทฺธปฺปมฺขสฺส ภิกฺขุสงฺฆสฺส อาทิตฺวา ปฏฺจาย อทาสิ ๑ ตํ ยาวตตถํ คณฺหนฺตํ สพฺเพสํ สม ปาปฺถิ ๑ อุตฺตรํปี อวสิฏฺจํ อโหสิเยว ๑ “เอวํ โลกํ กถํ ตาว พหฺนํ ปาปฺถิติ น จินฺเตตฺตพฺพํ ๑ ตํ หิ พุทฺธานุภาเวน ปาปฺถิ ๑ พุทฺธ วิสโย น จินฺเตตฺตพฺโพ ๑ จตฺตาริ หิ “อจินฺเตยฺยานํติ วุตฺตานิ, ตานิ จินฺเตนฺโต อุมฺมาทสฺเสว ภาคิ โหตฺตีติ ๑ โส ปุริโส เอตตํ กมฺมํ กตฺวา อายุหฺปรีโยसानเ ทเวโลกเ นิพฺพตฺติตฺวา เอตตํ กถํ สํสรนฺโต เอกสฺมํ สมเย ทเวโลกา จวิตฺวา พาราณสิยํ ราชกุเล นิพฺพตฺโต ปิตุ อจฺเจเนน รชฺชํ ปาปฺถิ ๑ โส “เอกํ นครํ คณฺหิสฺสามํติ คนุตฺวา ปรีวาเรสิ, นาครานญจ สาสนํ ปหิณฺติ “รชฺชํ วา เทนฺตุยฺยทฺธํ วาติ ๑ เต “เนว รชฺชํ ทสฺสาม น ยฺยทฺธนฺติ วตฺวา จุพฺทวาเรหิ นิกฺขมิตฺวา ทารุทกาทีนํ อหฺรณฺติ, สพฺพกิจฺจานิ กโรนฺติ ๑ อิตโรปี จตฺตาริ มหาทวารานิ รกฺขนฺโต สตฺตทิวสสตฺตมาสาธิกานิ สตฺต วสฺसानิ นครํ อฺปรนฺติ ๑ อถสฺส มาตา “กํ เม ปุตฺโต กโรตฺตีติ ปุจฺฉิตฺวา “อิทฺนฺนาม เทวํติ ตํ ปวตฺตี สุตฺวา “พาโล มม ปุตฺโต, คจฺฉน, ตสฺส ‘จุพฺทวารานิ ปิธาย นครํ อฺปรนฺตฺตฺติ วเทถาติ ๑

โส มาตุ สาสัน สุตวา ตถา อกาสิ ฯ นาคราปี พหิ นิกขมิต्तํ
 อลภนฺตา สตฺตเม ทิวเส อตฺตโน ราชานํ มาเรตฺวา ตสฺส รชชํ
 อํสํ ฯ โส อิมํ กมํ กตฺวา อายุหปรโยสาเน อวีจิมฺหิ นิพฺพตฺ
 ติตฺวา, ยาวายํ มหาปจฺวี โยชนมตฺตํ อุตฺสนฺนา; ตาว นิริเย ปจฺจิตฺ
 วา, จตฺนุนํ จูพทฺวารานํ ปิหิตตฺตา ตโต จูโต เอติสฺสาเอว มาตุ
 กุจฺฉิมฺหิ ปฏฺิสนฺธี คเหตุวา สตฺตมาสาธิกานิ สตฺต วสฺसानิ
 อนฺโตกุจฺฉิมฺหิ วสิ, สตฺต ทิวสานิ โยนิมุเข ติริยํ นิปชฺชิ ฯ เอวํ
 ภิกฺขเว สีวลี ตทา นครํ อปรฺนฺธิตฺวา คหิตกมฺเมน เอตฺตํ
 กาลํ นิริเย ปจฺจิตฺวา จตฺนุนํ จูพทฺวารานํ ปิหิตตฺตา ตสฺสาเยว
 มาตุ กุจฺฉิมฺหิ ปฏฺิสนฺธี คเหตุวา เอตฺตํ กาลํ กุจฺฉิมฺหิ วสิ,
 นวมธฺโน ทินฺนตฺตา ลากคฺค ยสคฺคปฺตฺโต ชาโตติ ฯ

ปุเนกทิวสํ ภิกฺขุ กถํ สมฺมจฺจาเปตฺถุ “อโห สามเณรสฺส
 ลาโภ, อโห ปุณฺณํ, เยน เอเกน ปฺลยจฺนุนํ ภิกฺขุสฺตานํ ปฺลยจ
 ญฺญาคารสฺตานิ กตฺวานีติ ฯ สตฺถา อากนฺตฺวา “กาย นฺตถ ภิกฺขเว
 เอตฺรหิ กถาย สนฺนิสินฺนาติ ปุจฺฉิตฺวา, “อิมาย นามาติ วุตฺเต,
 “ภิกฺขเว มยฺหํ ปุตฺตสฺส เนว ปุณฺณํ อตฺถิ, น ปาปํ; อุกฺขมสฺส
 ปหีนฺนฺติ วตฺวา พฺราหฺมณฺวคฺเค อิมํ คาถมาห

“โยธ ปุณฺณญจ ปาปญจ อฺโห สงฺคํ อฺปจฺจกา,
 อโสํกํ วิรชํ สฺทฺธํ ตมฺหํ พฺรุมฺหิ พฺราหฺมณฺนฺติ ฯ

ขทิวรณิยเรวตฺตฺเถรวตฺตฺถุ ฯ